

VYBRANÉ ASPEKTY MANAGEMENTU MATEŘSKÝCH ŠKOL

PaedDr. Vladimíra Hornáčková, Ph.D.

**Pedagogická fakulta
Univerzity Hradec Králové**

VYBRANÉ ASPEKTY MANAGEMENTU MATEŘSKÝCH ŠKOL

- ◉ **demokratické řízení MŠ - výzkum**
- ◉ **kultura školy v MŠ - výzkum**
- ◉ **inspirace pro komunikaci školy s rodinou**
- ◉ **vytváření podmínek pro hru dětí v MŠ – význam hry**
- ◉ **spolupráce a kooperace školy s rodinou jako image MŠ**

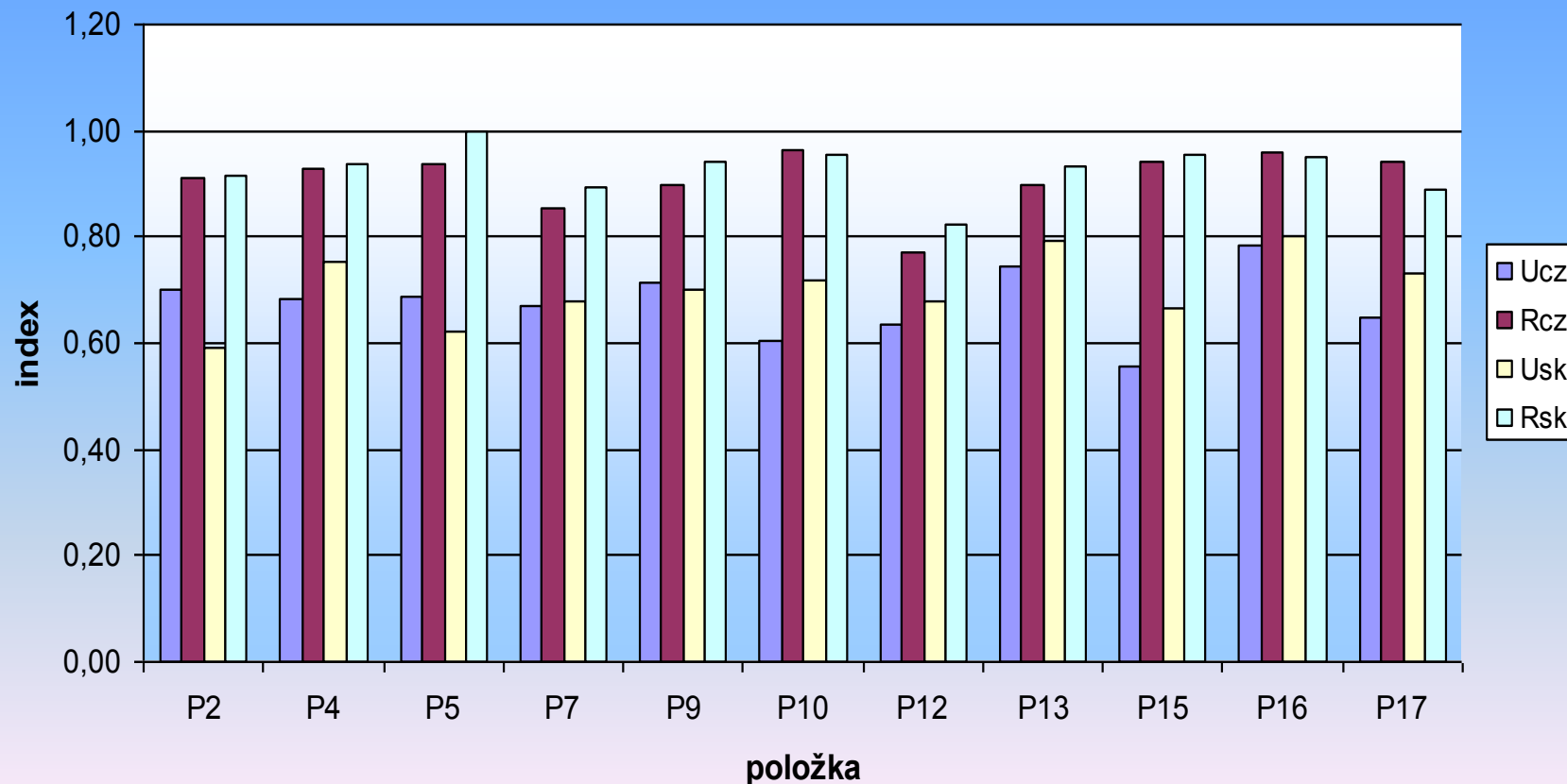
Výzkum zaměřený na management MŠ

na demokratické řízení v MŠ

v rovině komunikace, objektivnosti, řešení problémů a demokratického řízení

RESPONDENTI	Počet	Ředitelky	Učitelky	Projekt
Skupina Rsk	47	47		-
Skupina Usk	49		49	-
Skupina Rcz	48	48		20
Skupina Ucz	56		56	-
Celý vzorek	200	95	105	

Porovnání položek v jednotlivých souborech

V sumární komparaci jednotlivých položek jsou zřetelně vidět rozdíly mezi skupinami ředitelů a učitelů v obou republikách a velmi vyrovnané výsledky položek mezi ředitelkami SR a ČR a učitelkami SR a ČR.

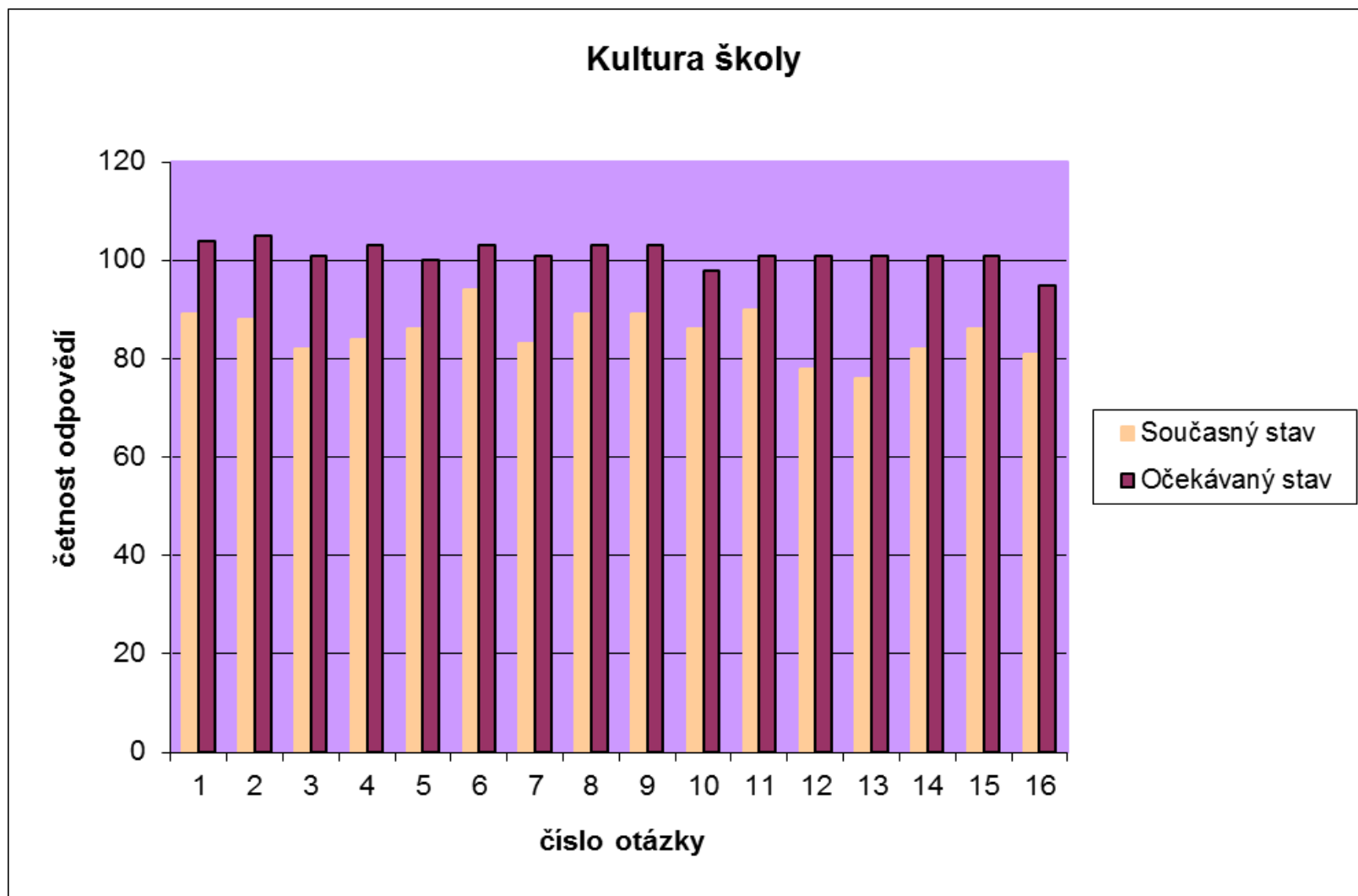
VÝZKUMNÁ SONDA V PODOBĚ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ UKAZUJE, ŽE JEŠTĚ STÁLE PŘETRVÁVAJÍ NEDOSTATEČNĚ ROZVÍJENÉ A UPLATŇOVANÉ ASPEKTY V ŘÍZENÍ:

- ◉ **zpětná vazba** – ředitelky mateřských škol nevyužívají její všechny možnosti, techniky, někdy chybí úplně zpětná vazba na svou řídicí práci
- ◉ **reflexe** – méně se objevují reflexe vlastní práce ředitelky – autoreflexe a reflexe podřízených zaměstnanců na vedení, řízení MŠ
- ◉ **diskuse** – nevytváří se dostatečný prostor na diskusi, polemiku názorů s hledáním řešení a naslouchání názorů druhých, chybí větší empatie v komunikaci
- ◉ **otevřenost** – chybí více otevřenosti v komunikaci
- ◉ **důvěra** – je málo vzájemné důvěry ve vztahu nadřízené k podřízeným a z toho se odvíjí důvěra podřízených k nadřízené
- ◉ **objektivnost** – někdy v rozhodnutích ředitelky chybí více objektivity, ředitelky se častokrát nezabývají jinými možnostmi řešení a rozhodnou podle sebe
- ◉ **participace** – ještě stále chybí větší podíl učitelek na řízení, chybí více delegování a víra v samostatnost, spolupráci a participaci v týmu
- ◉ **týmová práce zaměstnanců** – chybí, realizuje se jen výjimečně

KULTURA ŠKOLY MATEŘSKÝCH ŠKOL

SOUČASNÝ A OČEKÁVANÝ STAV

HODNOCENÍ FAKTORŮ

FAKTORY KULTURY ŠKOLY

DOTAZNÍKOVÉ OTÁZKY (KILMANN, SAXTON):

1. Společné cíle
2. Důvěra ve vedení
3. Převládající styl ve vztahu k lidem
4. Režim školy a organizační struktura
5. Zaměření vedení na pracovní úkoly
6. Kontrola
7. Motivace pracovníků
8. Komunikace a informovanost pracovníků školy
9. Komunikace školy s okolím a rodiči
10. Inovativnost
11. Rozvoj učitelů
12. Pracovní podmínky pro výuku
13. Estetické prostředí a pořádek
14. Vztahy mezi pracovníky
15. Vztahy mezi učiteli a dětmi
16. Očekávání výsledků vzdělávání

DOTAZNÍK - KULTURA ŠKOLY V ONLINE VERZI

- ◉ https://docs.google.com/forms/d/1TEr2_TfT7mzbsa0xI9ZlaVa51oFZ2LV3MKdoFJAg9Bw/viewform?edit_requested=true

HODNOCENÍ KULTURY ŠKOLY V MŠ

VÝZNAMNÉ ROZDÍLY

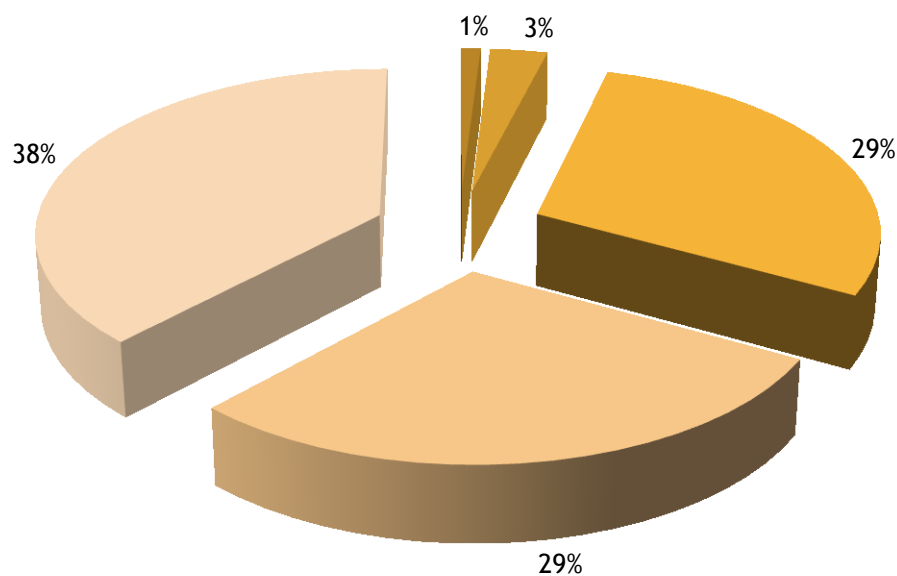
Graf poukazuje na mezery v kultuře školy - významné rozdíly mezi faktory označenými jako **současný stav X požadovaný (očekávaný stav)**

- ◉ Největší rozdíl se objevil v otázkách č. 4, 7, 12, 13.
- ◉ **režim a organizační struktura** v MŠ (reservy v dodržování fungující organizační struktury v MŠ s velmi dobře zaběhlým režimem včetně delegování pravomocí)
- ◉ **vytváření pracovních podmínek pro práci učitelek**
- ◉ **estetické prostředí**
- ◉ **podpora profesního rozvoje učitelů** (*dalšímu vzdělávání učitelů se přikládá malý význam*)

FAKTOR KULTURY ŠKOLY

SOUČASNÝ STAV

KOMUNIKACE MATEŘSKÉ ŠKOLY S OKOLÍM A RODIČI - současný stav

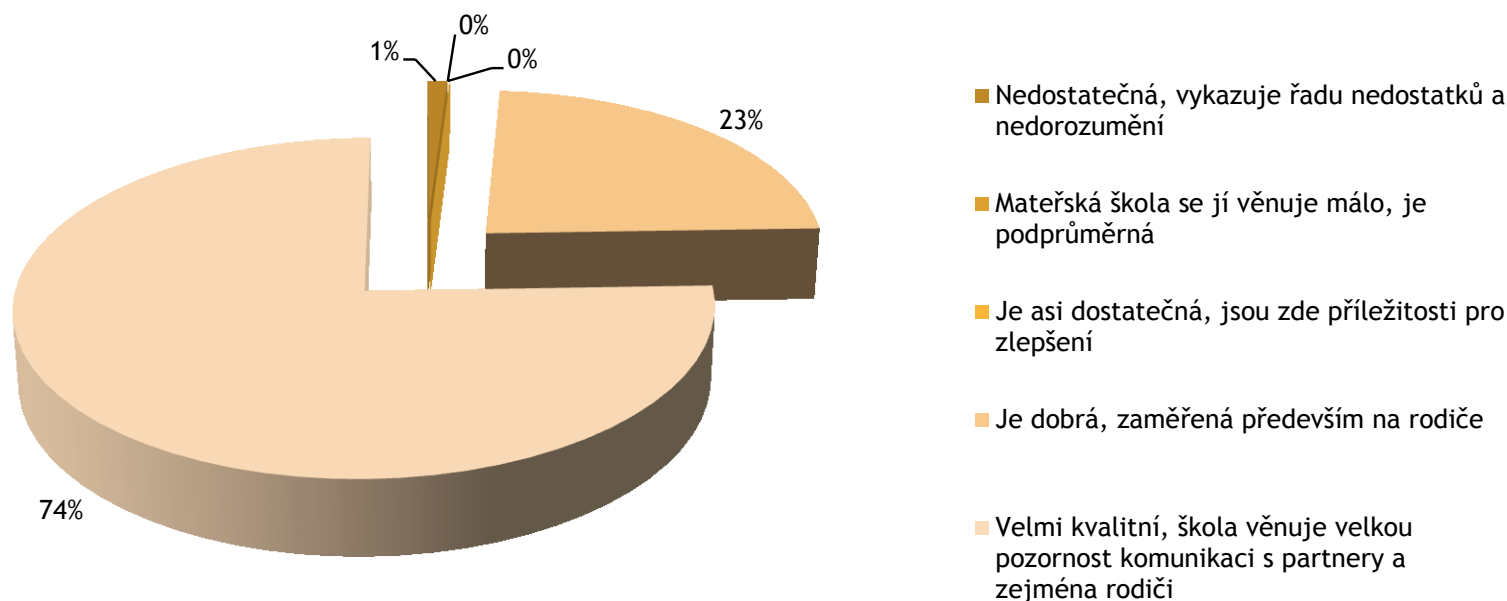

- Nedostatečná, vykazuje řadu nedostatků a nedorozumění
- Mateřská škola se jí věnuje málo, je podprůměrná
- Je asi dostatečná, jsou zde příležitosti pro zlepšení
- Je dobrá, zaměřená především na rodiče
- Velmi kvalitní, škola věnuje velkou pozornost komunikaci s partnery a zejména rodiči

FAKTOR KULTURY ŠKOLY

OČEKÁVANÝ STAV

KOMUNIKACE MATEŘSKÉ ŠKOLY S OKOLÍM A RODIČI -
požadovaný (očekávaný) stav

CO JE DŮLEŽITÉ PRO SPOLUPRÁCI ŠKOLY S RODINOU

- ◉ Nabídnout **spoluúčast rodičů** při výchově a vzdělávání
- ◉ **povzbuzovat rodiče při spoluúčasti**
- ◉ volit kontakty - setkávání s rodiči více **neformálního charakteru**
- ◉ neformální kontakty jsou velmi cenné a vyhovují rodině i učiteli

KOMUNIKACE S RODIČI

- ◉ Opírá se o **přístup vstřícnosti a vítanosti**
- ◉ Rodiče potřebují **uvěřit aktivní spoluúčasti**
- ◉ potřebují i na ni **zvyknout**

NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE

- ◉ Mimika –úsměv
- ◉ Proxemika – uspořádání prostoru pro úspěšnou komunikaci – vytvořit terirórium 😊
- ◉ Haptika – komunikace dotykem – podání ruky, objetí

POKUD SE KOMUNIKACE S RODIČI DAŘÍ, TAK RODIČE ZÍSKÁVAJÍ:

- ◉ **Pocit sounáležitosti s programem (děním)**
- ◉ **Přijmou jej za svůj program a mohou se podílet na jeho průběhu**
- ◉ **Naučí se dívat na své dítě ve vztahu k ostatním**
- ◉ **Poznají více z vývoje dítěte**
- ◉ **Poznávají a naučí se respektovat vás**
- ◉ **Podpoří proces domácími aktivitami**
- ◉ **Poznají prostředí a kamarády z vyprávění**
- ◉ **Mohou navázat přátelské vztahy s jinými rodiči**

DOPORUČENÍ PRO ÚSPĚŠNOU SPOLUPRÁCI S RODINOU

Dávat najevo vděk za sebemenší pomoc, ochotu

- ◉ **Mějte úctu k roli rodičů**
- ◉ **Snažte se ke spolupráci získat celou rodinu**
- ◉ **Podněcujte participaci – způsoby, jak se zapojit**
- ◉ **Uplatňujte tvůrčí přístup a flexibilitu (ukázka miminka, háčkování apod.)**
- ◉ **Dávat rodinám možnost vlastního výběru formy jejich participace (jakákoliv aktivita vítaná)**
- ◉ **Hovořte s rodinami o vzájemných očekáváních**
- ◉ **Bud'te trpěliví**
- ◉ **Zaměřte se na silné stránky dítěte i rodiny – pozitivní hodnocení**
- ◉ **Dodržujte diskrétnost – informace o rodině jsou důvěrné**

SONDA POTŘEB A OČEKÁVÁNÍ

	Potřeby a očekávání
děti	- <i>více panenek, hlavně barbín, jejího koně i kočár</i> - <i>hrát s chlapci fotbal a víc jezdit na koloběžkách, kolech,...</i> - <i>abych nemusela jíst maso</i> - <i>místo procházek, být na zahradě</i> - <i>chodit domů „po obědě“</i> - <i>jet do ZOO,...</i>
rodiče	- <i>rodiče chtějí, aby se jejich dítě cítilo v MŠ dobře, aby do ní rádo docházelo</i> - <i>část rodičů očekává od MŠ větší spolupráci – informovanost</i> - <i>více výletů</i>
prarodiče	- <i>aby děti rády vzpomínaly na „školkové“ období</i> - <i>aby se jim v MŠ líbilo</i> - <i>více besídek</i>
Obec, zřizovatel	- <i>aby z dětí vyrostly slušní lidé</i> - <i>aby MŠ dělala svým přístupem k dětem dobré jméno obci</i> - <i>spoluúčast na společenských akcích</i>
ZŠ	- <i>dostatečně připravené děti pro vstup do základní školy</i> - <i>dobrý vztah mezi MŠ a ZŠ, dostatečná spolupráce</i>

DESATERO ZÁSAD MLUVENÉHO PROJEVU

- ◉ **Mluvte jen tehdy, pokud máte co říci.**
- ◉ **Své sdělení pečlivě připravte.**
- ◉ **Sdělení tlumočte dobrou jazykovou formou.**
- ◉ **Chovejte se přirozeně.**
- ◉ **Nestavte mezi sebe a posluchače bariéru.**
- ◉ **Nevyhrožujte.**
- ◉ **Udržujte s posluchači kontakt pohledem.**
- ◉ **Uvědomte si, že lidé jsou jako zrcadlo.**
- ◉ **Skončete svůj projev v pravou chvíli.**
- ◉ **Nesledují-li vás posluchači pozorně - je to vaše vina.**

METODICKÉ ZÁSADY PRO PODPORU TVOŘIVÉHO MYŠLENÍ:

- ◉ **nehodnotit**
- ◉ **dobrovolnost**
- ◉ **bezpečí**
- ◉ **humor**
- ◉ **pochvala**
- ◉ **hra**
- ◉ **potěšení z hry**

NÁMĚT PRO ČINNOST S RODIČI

Rodinné centrum Pískle

◉ **zdařilá akce „Mexické dušičky“**

ÚVAHA

"Rodiče jsou tak zaměstnaní světem okolo, že na hru s dětmi nemají čas nebo ji nepovažují za důležitou. Ani sebelepší tablet ale nemůže dítě naučit emoční inteligenci,"
upozorňuje děkan Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové Pavel Vacek.
Podle něj rodiče zpohodlněli.

HRA PŘINÁŠÍ TERAPEUTICKÉ A RELAXAČNÍ PODNĚTY

-
- ⊙ Pokud se dítě cítí dobře například v koutku schoulené na polštáři s medvídkem, je nutné to respektovat.
- ⊙ **Hra, kterou si dítě v tu chvíli samo rozehraje, má pro něj velký význam.**
- ⊙ Je podstatné, aby hru dítěte učitelka respektovala a nechala mu dostatečný prostor pro hru.

UKÁZKY VÝZNAMU HRY JAKO PODNĚTY PRO VZNIK INTENZÍVNĚJŠÍ SPOLUPRÁCE S RODINOU

Doporučená literatura:

- ◉ Ferda a jeho mouchy
- ◉ Komunikace mezi rodičem a dítětem
- ◉ Vzdělávací program Začít spolu

DĚKUJI ZA POZORNOST!

Pěkný den

přeje Vladimíra Hornáčková

Kontakt:

vladimira.hornackova@uhk.cz